

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

לפני כבוד השופטת הבכירה רים נדאף

התובע דב הירש

נגד

הנתבעת אילנה קטן אברהם

1

פסק דין

2

3

רקע עובדתי וטענות הצדדים:

4

1. ענייננו בתביעה לפיצוי ע"ס 100,000 ₪, על-פי חוק איסור לשון הרע, תשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק").

5

6

2. לטענת התובע, שהוא עו"ד במקצועו, ביום 28.8.15, ללא כל סיבה או הצדקה, נטפלה אליו הנתבעת, והחלה

7

לפרסם נגדו שקרים, דברי הבל ובלע, דיבה ולשון הרע, אותם פרסמה בכל מקום אפשרי: באינטרנט,

8

בפייסבוק, בעל-פה וכו'. עד למועד הגשת התביעה, פרסמה הנתבעת כנגדו, לא פחות מ-36 פרסומים,

9

המהווים לשון הרע, בהיותם פוגעניים ביותר, משפילים ומבזים, הן ברמה האישית והן ברמה המקצועית.

10

11

3. לטענת התובע, המדובר בפרסומים שנעשו בכוונה תחילה לפגוע בו, ובעיקר בפרנסתו, ולפיכך הפיצוי בגינם

12

הינו עד לסכום של 100,000 ₪, ללא הוכחת נזק.

13

14

4. הנתבעת, לא הכחישה למעשה את עצם הפרסומים, אלא טענה, כי ביסוד ההתרחשות וחליפת הדברים בין

15

הצדדים, עומד פרסום שפרסם אחיינה, מר מרק אזולאי (להלן: "מרק"), באשר להתנהלות התובע כלפיו,

16

ואשר לטענתו, לא הותירה ברירה בידו של מרק אלא לעזוב את הארץ. הנתבעת, אשר נחשפה לפרסום זה של

17

אחיינה, וקיבלה ממנו פרטים על התנהלותו לכאורה של התובע כלפיו, נקלעה לטענתה לסערת רגשות,

18

והחלה מחפשת פרסומים אודות התובע, כדי ללמוד עליו. במהלך בדיקתה, נחשפה לפרסומים אודותיו

19

במקומו "עובדה" ולהחלטות שיפוטיות אשר ניתנו נגדו.

20

21

5. הנתבעת טוענת כי הדברים המיוחסים לה אינם מהווים לשון הרע כהגדרתה בחוק, וקריאת הדברים בהקשר

22

בו הם נכתבו מלמדת, כי הקורא הסביר שיקרא את התכתובת יבין, כי נתגלע סכסוך כלשהו בעניין מסוים

23

בין הצדדים, וכי התגובות הינן תלויות הקשר, ובהמשך לפרסום שהעלה מרק, ואשר התובע בחר שלא לצרפו

24

לכתב התביעה, מסיבותיו הוא. בנוסף, את המידע אודות אופן התנהלותו ואופיו של התובע שאבה, בין היתר,

25

מפרסומים בעיתונות המקומית וגם מאחיינה.

26

27

6. עוד טוענת הנתבעת, כי אם וככל שייקבע כי הדברים מהווים לשון הרע, הרי שהם חוסים תחת ההגנות

28

הקבועות בסעיפים 14 ו/או 15 לחוק.

29

30

7. בנוסף, טוענת הנתבעת, כי התביעה הוגשה בחוסר תום לב או ניקיון כפיים, תוך הסתרת עובדות מהותיות,

31

כך למשל, נמנע התובע מלציין בריש גלי, כי הוא עו"ד, וכי הוא עצמו פעיל בזירת הפייסבוק תחת כמה

32

כובעים ושמות, ובכלל זה, שבעבר ביקש להתגונן בטענה שלא ניתן להחיל את דיני לשון הרע על פרסום

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

- 1 באינטרנט, ואילו כיום מבקש לתבוע בגין מה שהוא עצמו לא החשיב, לפי עמדתו בהליכים שנקטו כנגדו
2 בעבר, כעוולה.
- 3 8. הנתבעת טוענת כי טענות התובע הן בבחינת "הקוזאק הנגזל", מקום בו נמצא, שהוא עצמו איים עליה ועל
4 בני משפחתה באמצעות פרסומים בוטים בפייסבוק, התנהל בצורה בריונית תוך שימוש בזהויות בדויות
5 והסתרת זהותו האמיתית ככותב הדברים, פגע בפרטיותה ובפרטיות בני משפחה ועוד כהנה וכהנה פעולות,
6 אשר יש בהן כדי להטיל צל כבד על מניעיו, התנהלותו, ודרכו של התובע.
- 7
- 8 9. התובע הכחיש בתצהירו את הפרסומים שהנתבעת ייחסה לו בכתב ההגנה. לדבריו, הוא כלל לא מכיר את
9 אותם פרסומים, וככל שהם אכן פורסמו, הרי שנעשו על-ידי מתחזה. לתצהירו צורפו אישורים של חברת
10 פייסבוק, בדבר סגירת חשבונות של מתחזה, אשר פתח חשבונות פייסבוק תחת שמו.
- 11
- 12 10. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית, וביום 12.12.2016 התקיימה ישיבת הוכחות, בה נשמעה חקירת
13 המצהירים דלעיל, ולאחר מכן הוגשו סיכומי טענות הצדדים בכתב, אשר התייחסות אליהם, ככל שתהיה
14 רלבנטית, תהא במסגרת הדיון גופו.

דיון והכרעה:

- 17 11. הפסיקה התוותה את הדרך לבחינת השאלות המתעוררות במחלוקת בתביעות לשון הרע, וכב' הנשיא (דאז)
18 ברק פירט בע"א 4534/02 **רשת שוקן בע"מ ואח' נ' אילון (לוני) הרציקוביץ'**, פ"ד נח(3) 558 (2004), בסעיף 9
19 לפסק הדין, את השלבים של הבדיקה כדלקמן :
- 20 "ניתוח ביטוי במסגרת עוולת לשון הרע נעשה בארבעה שלבים: **בשלב הראשון** יש לשלוף מתוך
21 הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש
22 את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת... **בשלב השני**, יש
23 לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו,
24 בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק... **בשלב השלישי**, בהנחה שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם
25 עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. **השלב האחרון** הוא שלב הפיצויים.
26 ודוק: "האיזון החוקתי בין הזכות לשם הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי משתרע הן על
27 קביעת האחריות (בנזיקין ובפלילים) בגין לשון הרע והן על קביעת הסעדים הננקטים כאשר
28 מתגבשת האחריות"... כך האיזון שולט על קביעת הגדרתם של הביטויים המהווים לשון הרע, על
29 היקפן של ההגנות המנויות בחוק ועל סוגיית הפיצויים" (הדגשות לא במקור – ר.ג.).
- 30 12. באשר לפרסום של לשון הרע, קובע סעיף 1 לחוק, כדלקמן :
- 31 " לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
- 32 (1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג מצדם ;
- 33 (2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו ;
- 34 (3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו, במשלח ידו או במקצועו ;
- 35 (4) לבזות אדם בשל גזעו, מוצאו, דתו, מקום מגוריו, גילו, מינו, נטייתו המינית או מוגבלותו..."
- 36
- 37 13. התובע ייחס לנתבעת, פרסום 36 פרסומים פוגעניים שונים, אשר הובאו לידיעתו, כאשר מצאתי לנכון לצטט
38 קטעים נבחרים מפרסומים אלו :

בית משפט שלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

- 1 א. **פרסום 2** : "אנשים טובים...קוראים את הכתבה הזו קודם שתפו כמה שיותר שאחרים לא יפגעו צריך
2 להשביט את הזבל הזה פושע ואת השוטרים במשטרת עפולה בוז לכם מה קרה הדב השמן שימן לכם משהו
3 מתחת לשולחן...בחור צעיר שהיה תמים והאמין לסמכות שלו כ עו"ד נפל קורבן לנוכל ומשלם על זה בחופש
4 שלו. איפה הצדק ??? די כבר לחמוד ולהרוס אנשים. הלוואי שכבר נתפס על מה שעשית לאנשים תמימים
5 ותשב בכלא כול ימי חיידך..."
- 6 ב. **פרסום 8** : "מרק לפחות לא מתחזה כמוך בשמות אחרים ופורץ לפייסבוק של אחרים כגון שלנו מרק לא
7 עו"ד כמוך שמנצל סמכות וכול הטענות שלי כליפך אדון דב הירש הם מבוססות על פי כתבות
8 בעיתון...הוצאת דיבה חלה על אדם שהוא נקי כפיים הגון ומוסרי לא עליך שגזלת כספי פיצויים מלקוחות
9 אפילו לשכת עורכי דין נזפו בך ואנחנו הציבור נדאג לזה שלא תוכל להמשיך להיות עו"ד בזמן שאתה ממשיך
10 לפגוע באנשים הצדק יעשה ויש לי את כול המוטיבציה להלחם בתופעת דב הירש עו"ד המהולל".
- 11 ג. **פרסום 10** : "דב הירש עו"ד להזכירך מהכתבות מה שאני קראתי. ציטוט נתפס בביתו סמים מסוכני ואקדח.
12 אז מי פה עברייני ?"
- 13 ד. **פרסום 14** : "ככול שתגיב ככה תיחשף כמה שיותר אני לא פוחדת ממך האמת תמיד תנצח ושוב לכולם אל
14 תפחדו צאו והגיבו שתפו מי הוא דב הירש לקוחות תמימים ומיסכנים נותנים לו פרנסה והוא מועל אותם די
15 כבר צאו וזעקו את זעקתכם לא יתכן דבר כזה אנחנו מדינת חוק".
- 16 ה. **פרסום 22** : "חברים רק שתדעו מי שפורץ לפייסבוק ומתחזה זו עבירה של 3 עד 5 שנים בכלא. זה מה שעשה
17 בשבת האחרונה עו"ד***דב הירש***..."
- 18 ו. **פרסום 25** : "גיל נמיר במסווה אל תאמינו הוא כותב בשם אחרים להראות שיש לו תמיכה ההפך אף אחד
19 לא תומך בו במר הירש הנכבד...יודעים מי הוא אפרופו סמים ??? מעניין מה שכתבו עליך בעיתון עובדה
20 מעפולה זה שקר ???...תוהה אני למה אתה לא יוצא בניקוי שמך...תתעורר נשמה לא חבל עליך יש לך
21 מקצוע מכובד. עו"ד. אתה לא מכבד את המקצוע. חבל. כסף זה לא הכול בחיים הכבוד של האדם הרבה
22 יותר חשוב. תפסיק לפגוע באנשים..."
- 23 ז. **פרסום 27** : "נוכל מגעיל מקומך בכלא דב הירש ימים יגידו".
- 24 ח. **פרסום 29** : "היזהרו מדב הירש עו"ד מהצפון שמוליך שולל את לקוחותיו".
- 25 ט. **פרסום 31** : "הבנתי שמר דוב הירש העו"ד המהולל מחפש אותי אז בבקשה מר הירש...זה לכ נותן לך
26 חסינות לעבירות שאתה עושעה הגיע הזמן שהנפגעים ממך יפרסמו ברבים את מהלך הניבזים...ואם חשבת
27 שתפסת קורבן יש לך טעות חמורה יש מאחורי סוללת עורכי דין מכובדים ולא מושחתים כמוך אתה יותר
28 גרוע מעברייני אתה פושע בחזקת חוק מנצל את התעודות שניתנו לך..."

הפרסום :

- 31 14. באשר לאלמנט הפרסום, אין ממש מחלוקת, שכן הנתבעת אינה מכחישה שהיא פרסמה את הפרסומים
32 המיוחסים לה (ראה : עמ' 13 לפרוטוקול, שורות 25-26), אלא שניסתה היא להסביר מדוע אלו פרסמו ומה
33 היה הרקע לפרסומיה, כך שהלכה למעשה הוכח עצם הפרסום, ויודגש שהפרסום נעשה בכתב ובפייסבוק,
34 והוא עשוי היה, לפי הנסיבות, להגיע לאדם זולת התובע, כאמור בסעיף 2(ב)(2) לחוק.
- 35 15. כאן המקום לציין כי איני מייחסת כל משמעות לדרך בה הובאו הפרסומים הללו לידיעתו של התובע (ראה :
36 עמ' 10 לפרוטוקול, שורות 8-15), משהנתבעת לא מכחישה את עצם הפרסום, ומשלא הוכיחה שהדברים הם
37 תכתובת פרטית בין מי שהנתבעת חשבה שהוא מרק לבינה, כאשר בפועל המדובר היה בתובע (ראה בעניין זה
38 גם : תשובת התובע, בעמ' 10, שורות 16-23).

לשון הרע :

- 42 16. השאלה אם יש בפרסום מסוים כדי להוות לשון הרע אם לאו, היא מהותה פרשנית. פרשנות הפרסום תיעשה
43 על-ידי בית-המשפט תוך עיון בפרסום עצמו בלא להיזקק בדרך-כלל לעדויות ולראיות בשאלת משמעות
44 הפרסום. המבחן בעניין זה הוא אובייקטיבי : מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם
45 היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע. בהתאם לכך, אין חשיבות לכוונת המפרסם או לדרך שבה

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 15-09-7633 הירש נ' קטן אברהם

- 1 הובן הפרסום על-ידי הטוען לפגיעה בו (ראה: ע"א 1104/00 דוד אפל נ' איילה חסון ואח', פ"ד נו(2) 607
2 (2002).
- 3 הכלל הוא, שהפרסום יפורש על פי המשמעות המקובלת בציבור כולו ועל פי הבנתו של "האדם ברחוב" או
4 "האדם הרגיל", ש"איננו המשכיל ביותר או האיש הירוד ביותר מבחינת התפתחותו" (ראה: אורי שנהר, דיני
5 לשון הרע (תשנ"ז, 1997) בעמ' 110) (להלן: "שנהר").
- 6
7 17. לאחר ששמעתי את העדויות, עיינתי בכתבי הטענות ובמכלול החומר המצוי בתיק, לרבות בסיכומי ב"כ
8 הצדדים, הגעתי למסקנה, כי חלק מהפרסומים שפורסמו על-ידי הנתבעת כנגד התובע מהווים לשון הרע.
- 9
10 18. אדם שמאשים אדם אחר, שהוא במקרה דנן גם עו"ד, בכך שהוא עבריין, מוליך שולל את לקוחותיו, נוכל,
11 מתחזה וכיוצ"ב, כמפורט לעיל, מוציא את דיבתו רעה ועלול לפגוע בשמו הטוב, להשפילו, לבזותו, ויש בכך
12 אף משום ניסיון לפגוע באמינות התובע כעו"ד, במשלח ידו ובמקצועו.
- 13
14 19. הגם אם בחלק מהפרסומים לא מאוזכר התובע בעצמו, הרי שבחלק לא מבוטל מהפרסומים הוא כן מאוזכר
15 ואף ניתן לדעת בבירור במי מדובר, שהכוונה לתובע. בעניין זה, איני מקבלת את טענת הנתבעת, ביחס
16 לפרסום 2, שאינו מהווה לשון הרע, שכן הגם אם האמור שם בא בהתרסה כנגד המשטרה או התנהלותה,
17 הרי שבאותה מידה הוא מציג את התובע כאיש לא ישר, כאחד שנותן שוחד.
- 18
19 20. יחד עם זאת, לא מצאתי כי פרסומים מס' 4 ו- 21 מהווים פרסום של לשון הרע, הרי בפרסום 4 נרשם:
20 "מארק תעלה את כול זה בפוסט בפייסבוק שכולם יראו כמה שיותר פרסום חובה", ובפרסום מס' 21 נרשם:
21 "מרק תדבר איתי נשמה הכול יהיה בסדר תומכים בך. תקבל את כול העזרה הדרושה אנחנו חזקים אף אחד
22 לא יפיל אותנו".
- 23 21. באשר ליתר הפרסומים, המסקנה הברורה היא שקורא סביר, שקורא חלק מהפרסומים שפרסמה הנתבעת,
24 יכול להגיע למסקנה שהנתבעת תיארה את התובע כאדם לא ישר, לא אמין, עבריין וכו'. כינויים אלו, הינם
25 קשים ופוגעניים, ללא ספק, ואין הם יכולים להיכנס לתחום של "הבעת דיעה", או ביקורת ליגיטימית מצד
26 הנתבעת, והם בגדר לשון הרע.
- 27
28
- 29 **הגנות:**
30 הנתבעת טענה לשתי הגנות: "הגנת אמת הפרסום", הקבועה בסעיף 14 לחוק, והגנת "תום לב", הקבועה
31 בסעיף 15 לחוק.
- 32 **הגנת אמת הפרסום:**
33 23. בסעיף 14 לחוק נקבע כי: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם
34 היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי
35 שאין בו פגיעה של ממש".
- 36 24. הגנה זו משקפת את נכונות המחוקק להתיר פרסומים עובדתיים שיש בהם משום פגיעה בשם הטוב ואף
37 בכבודו של מושא הפרסום, מקום שמדובר באמת ובמידע שיש בו עניין לציבור. אם כן, רק שילובם של שני

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

- 1 היסודות – אמיתות הפרסום ועניין ציבורי בו – יקים את ההגנה שבסעיף 14 לחוק... (ראה: דנ"א 2121/12
2 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך ואח' (18.9.14)).
- 3 לגישת כב' השופט גרוניס בפסק הדין הנ"ל ה"אמת" שאליה מכוון סעיף 14 לחוק, היא אמת משפטית או
4 אמת שיפוטית. היינו, פרי עיבוד של בית המשפט, בכלים משפטיים, את המציאות העובדתית כפי שהיא
5 מוצגת בפניו. במילים אחרות, כדי להכריע בשאלה האם מה שפורסם היה אמת, יש להשוות בין תוכן הפרסום
6 לבין האמת כפי שנקבעה על ידי בית המשפט באותו עניין. הפרסום נדרש לשקף אמת "שלמה". כלומר, שלא
7 ייעדרו ממנו פרטים המשנים את הרושם הכללי המתקבל מהפרסום, וכן שלא ייכללו בו פרטים משמעותיים
8 שאינם נכונים (ראה: דנ"א 2121/12 לעיל).
- 9 עוד מוסיף כב' השופט גרוניס, כי הפרסום נדרש לשקף את האמת כפי שהייתה בזמן הפרסום, ולא כפי
10 שנחזתה באותה עת. הכוונה היא לאמת העובדתית ברגע הפרסום, שהיא אחת ויחידה.
- 11
- 12 25. התנאי השני של תחולת הגנת אמת הפרסום, הינו קיומו של עניין ציבורי בפרסום. בע"א 1104/00 לעיל נפסק
13 ש"עניין ציבורי" ייחשב עניין שידיעתו ברבים רלוונטית להגשמת מטרה ציבורית או שיש לציבור תועלת
14 בידיעה לגביו – אם לצורך גיבוש דעתו בעניינים ציבוריים ואם לשם שיפור אורחות חיו... לא פעם "העניין
15 הציבורי" שבפרסום עשוי לנבוע מהיותו של הפרסום נוגע לדמות ציבורית, אם כי לא תמיד די בכך. ברי כי לא
16 ניתן לקבוע מראש אילו נושאים יהוו "עניין ציבורי", והדבר ייבחן לגבי כל פרסום לגופו" (ראה גם: דנ"א
17 2121/12 לעיל, בפסקה 41).
- 18
- 19 26. על הנתבעת הנטל להוכיח הגנה זו, אלא שהנתבעת לא עמדה בנטל זה. היא לא הצביעה על בדל ראיה
20 שהמדובר בפרסום שמשקף את האמת, ובכלל זה, כי המשמעות והתוכן הכללי של הפרסום תואמים את
21 המציאות העובדתית במועד הפרסום (ראה בעניין זה: שנהר, עמ' 220). הנתבעת בפרסום 2, כתבה בין היתר:
22 "להשביח את הזבל הזה פושע ואת השוטרים במשטרת עפולה בוז לכם מה קרה הדב השמן שימן לכם משהו
23 מתחת לשולחן...", אלא שלשאלה, האם ידוע לה אם התובע נותן שוחד לשוטרים, השיבה בשלילה, ולאחר
24 שהופנתה לציטוט של "הדב השמן שימן לכם משהו מתחת לשולחן", ונשאלה מה זה אומר, השיבה: "אחרי
25 שדיברתי עם האחין שלי והוא היה במשטרה אחרי ניסה לנשל אותו מהעסק, ממה שאחין שלי סיפר
26 לי, הוא היה בתחנת משטרה בטבריה ובכל מיני מקומות, הוא אמר לי שלא התייחסו אליו והתייחסו רק לדב
27 הירש בגלל שעו"ד ואחין שלי אדם פשוט, לא התייחסו אליו אז כתבתי ככה" (עמ' 14 לפרוטוקול, שורות 16-
28 19).
- 29
- 30 הפועל היוצא מדברי הנתבעת הוא, כי היא התבססה בפרסום זה בכלל על מה שאחינה אמר לה, ולא על מה
31 שראתה במו עיניה, וכתבה את שכתבה, מבלי שאימתה את הדברים או בדקה אותם לגופו של עניין, כך שלא
32 הוכיחה, כי פרסום זה משקף את האמת במועד פרסומו.
- 33 בעניין זה, איני מקבלת את עדותה של בחקירתה שכביכול אינה יודעת לפרש "שימן מתחת לשולחן", וכי היא
34 לא התכוונה למתן שוחד, ותשובתה בעניין זה מהווה היתממות וניסיון לחמוק מהאחריות לאותו פרסום.
- 35
- 36 27. אם לא די בכך, הרי שבפרסום 2, כתבה נתבעת עוד כי: "ואתם שוטרים שמשתפים פעולה אם נוכל". דא עקא,
37 במקום להצר על דבריה הוסיפה וטענה בפניי שלדעתה התובע נוכל, כאשר לשאלה מי משתף איתו פעולה,

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

- 1 השיבה: "אני לא יודעת. אלו השערות שלי" (עמ' 14 לפרוטוקול, שורה 27). הנתבעת לא יכולה לחסות תחת
2 הגנה זו, שעה שהמדובר בהשערות חסרות כל בסיס במציאות.
- 3 בפרסום 3, כתבה הנתבעת, בין היתר כי: "הוא גנב ונוכל מדרגה ראשונה...". היא נשאלה בחקירתה הנגדית
4 אודות אותו פרסום והשיבה כי: "...אבל גנב, כתוב בעיתון המקומי של עפולה שהוא גנב כספים לקוחות.
5 קראתי עליו הרבה דברים, הוא חשוד ברכוש וסמים. קראתי דברים איומים. אבא שלו מבקש סליחת הציבור.
6 אחרי שקראתי את כל זה הבנתי מי האיש" (ראה: עמ' 15, שורות 1-3), וגם בנוגע לפרסום 29, בו כתבה:
7 "היזהרו מדב הירש עו"ד מהצפון שמוליך שולל את לקוחותיו", העידה שזה העיתון המקומי כתב. לטענתה,
8 היא מתבססת על העיתון המקומי, היא קראה את מקומון עפולה ורק חידדה את זה, לא המציאה. בנוסף,
9 בנוגע לפרסום "אתה יותר גרוע מעבריין, אתה פושע..." העידה שהיא קראה עליו, לדעתה הוא עבריין, אם
10 כתבו עליו על סמים, רכוש ונשק, הוא עבריין. כן, לאחר שהופנתה לאמור על ידה: "אתה עבריין עלוב,
11 לעבריינים במשפחות פשע יש יותר כבוד", השיבה: "לדעתי כן. אחד שהוא עו"ד והוא עושה דברים כאלה,
12 אז הוא יותר גרוע מאנשי פשע לדעתי" (שם, עמ' 15, שורה 12). דא עקא, שלשאלה האם יש לה הוכחה שהוא
13 עשה את הדברים שהיא טוענת להם, או שהיא מתבססת רק על עיתון עובדה, השיבה: "אני רק קראתי, אין
14 לי הוכחה. אני שיתפתי את דעתי כמו שאחרים שיתפו" (שם, עמ' 15, שורה 15).
- 15
- 16 אף אם במהלך חקירתה אודות התובע, נחשפה הנתבעת לפרסומים אודותיו במקומון/בעיתון, היא אינה
17 יכולה לחסות תחת הגנת "אמת הפרסום", ובטח ובטח לא בלשון בהם נסחה את דבריה, שכן היא שמעה על
18 התובע ממקור אחר, מבלי שעלה בידיה להוכיח את אמיתות הדברים שהוא נוכל, עבריין וכיוצ"ב, במיוחד
19 שעה שעולה שדבריה מבוססים על השערות, והסקת מסקנות. הנתבעת לא הסתפקה בציטוט פרסומים
20 מהעיתונים אודות התובע, אלא הוסיפה להם נופך אישי משלה, והציגה את הפרסומים כעובדה הידועה לה
21 באופן אישי. בעניין זה, יאים הדברים שנאמרו על-ידי המלומד שנהר, בספרו **דיני לשון הרע**, בעמ' 218
22 כדלקמן:
- 23 "פרסום עשוי להביא דברי לשון הרע כציטוט של אדם אחר. הכלל הוא שמפרסם החוזר על דברי
24 זולתו לא יוכל בדרך כלל להינות מהגנת "אמת דיברתי" באמצעות הטענה שהאדם שאותו ציטט
25 אכן אמר את הדברים. הסיבה לכך היא שהאדם הסביר יסיק לרוב מפרסום, החוזר על השמצה
26 שאמר אדם אחר, כי דברי ההשמצה עצמם היו אמת, ואם לא במלואם אזי בחלקם.... לפיכך מפרסם
27 של פרסום חוזר כזה יהנה מהגנת אמת הפרסום רק אם יוכיח את אמיתות דברי ההשמצה שעליהם
28 חזר. אולם, כאשר עצם אמירת הדברים המשמיצים מהווה עובדה חשובה בפני עצמה, והפרסום
29 החוזר אינו מאמת את הדברים ואינו מוסיף להם נופך של אמיתות אלא מציגם כטענה גרידא של
30 אדם מסוים, עשוי בית-המשפט להסתפק בהוכחת העובדה שהדברים אכן נאמרו".
- 31
- 32 גם אם הנתבעת התכוונה בפרסומיה להסתמך על פרסום זה או אחר, היה עליה לצטטו, בלא להוסיף לו נופך
33 משלה, ואם כבר הוסיפה לו נופך משל עצמה, היה עליה להוכיח כי אכן מדובר באמת, ובכל אופן להתנסח
34 בצורה שלא תהא משפילה ומבזה, וכל זאת לא עשתה היא. מה גם, שליד פרסומים 10 ו-11 שהינם זהים,
35 מופיעה תמונה מעיתון "עובדה" ואף הכותרת הייתה: "מי אתה דב הירש?!", ומתחתיה תני כותרות, עם
36 מספר שורות (בפרסום 10 הדף מעובדה היה קטוע), אלא שלא הוצגו בפני כל הכתבות בכדי להיווכח מה
37 נאמר שם.
- 38

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

1 הנתבעת לא הוכיחה, כי פרסומיה משקפים את האמת, כפי שהייתה בזמן הפרסום או כי זו הייתה המציאות
 2 האובייקטיבית/העובדתית אז, ואף הגדילה והוסיפה בעדותה בפניי, שהתובע עושה עוול לאנשים, התחזה
 3 בשם אחיינה שחי בלונדון, נכנס לפייסבוק הפרטי ולקח ממנה במרמה את הטלפון: "הוא כתב לי "אילנה
 4 דחוף את הטלפון". העליתי תגובה, כי לפי מה שאני רואה, ולפי מה שהאחיין שלי כתב, שיתפתי את מה שאני
 5 חושבת וגם ראיתי כל מיני דברים שעלו בנושא שלו. התובע הוא שקרן, הוא עומד בפני בית המשפט ומשקר
 6 ואני לא יודעת איך אתה לא מתבייש לייצג אותו. אני הולכת לעשות לו תביעה נגדית על כל השקרים שלו ועל
 7 כל מה שהוא עשה. הוא צריך לעמוד בפני בית המשפט כנאשם ולא אני. הוא פרסם את ת.ז של הבן שלי שהוא
 8 בכלל לא קשור אליו. הוא פרסם לכולם את השם של הבן שלי עם ת.ז" (שם, עמ' 15, שורות 21-26). לשאלה,
 9 האם יש לה הוכחה לכל טענותיה לעיל השיבה: "תהיה הוכחה. יש לי הוכחה, בטח. יש צילום. לאף אחד אין
 10 אינטרס להעלות את השם של הבן שלי..." (שם, שם, שורות 28-29). ברור כי לא הוצגה בפניי ולו ראייה אחת
 11 המאמתת את הטענות הללו, מלבד השערות וכיוצ"ב.

12
 13 למעלה מהצורך אומר, כי הגם אם הייתי מקבלת את הטענה, כי יש עניין ציבורי בפרסומים אלו, הואיל
 14 ועסקינן בעו"ד, הרי שמכאן ועד לכינויו בכינויים מזלזלים ופוגעניים, המרחק הוא רב כרחוק מזרח ממערב.

הגנת תום הלב:

מסגרת נורמטיבית:

15
 16
 17
 18 הנתבעת לא ציינה מפורשות על איזה חלופה מהחלופות המנויות בסעיף 15 היא מסתמכת, וכל שטענה,
 19 שהפרסומים חוסים תחת הגנת תום הלב, וכי היחסים בינה לבין אחיינה ו/או תפקידו של התובע כעו"ד
 20 מוכר הטילו עליה חובה חוקית ו/או מוסרית ו/או חברתית לעשות את אותו פרסום ו/או הפרסום נועד להגן
 21 על ענייני אישי אשר שלה ו/או של אחיינה ו/או הפרסום היווה הבעת דעה על התנהגות התובע בתפקידו ו/או
 22 על אופיו, עברו, מעשיו באותה ההתנהגות ו/או הפרסום נעשה כדי להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן
 23 (ראה: סעיף 31 לכתב ההגנה, סעיפים 16 ו-18 לתצהיר הנתבעת וסעיף 41 לסיכומיה). לטעמי היה על
 24 הנתבעת להתמקד בהגנות הספיציפיות הרלוונטיות לה ולנסיבות המקרה, ולא לזרוק לחלל האויר את מירב
 25 ההגנות העומדות לרשותה על פי החוק. טענות כלליות כאלו מצריכות דיון בקשת רחבה של הגנות, שחלקן
 26 מיותרות ונטענו בעלמא.

27
 28 הלכה למעשה, מהאמור לעיל עולה, כי הנתבעת מפנה להגנות המנויות בסעיף 15, תתי סעיף 2, 3, 4 ו-10, שם
 29 נקבע כי:

- 30 "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום
 31 בתום לב באחת הנסיבות האלו...
 32 (2) היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית
 33 לעשות אותו פרסום;
 34 (3) הפרסום נעשה לשם הגנה על ענין אישי אשר של הנאשם או הנתבע, של האדם שאליו הופנה
 35 הפרסום או של מי שאותו אדם מעונין בו ענין אישי אשר;
 36 (4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או
 37 בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות...
 38 (10) הפרסום לא נעשה אלא כדי לגנות או להכחיש לשון הרע שפורסמה קודם לכן".

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 15-09-7633 הירש נ' קטן אברהם

- 1 כב' השופט גרוניס פסק, בדנ"א 2121/12 לעיל, כי הגנת תום הלב, הקבועה בסעיף 15 לחוק, קמה לנתבע .34
- 2 בהתקיים שני תנאים מצטברים: האחד שהנתבע עשה את הפרסום בתום לב, והשני שהפרסום נעשה באחת
- 3 הנסיבות המנויות בסעיפי המשנה של סעיף 15 לחוק. החלופות שבסעיפי המשנה משקפות קשת רחבה של
- 4 נסיבות שבהן אף אם לא הוכחו תנאי הגנת אמת הפרסום, מוצדק כי הפרסום ייחנה מהגנה.
- 5
- 6 חוק איסור לשון הרע, אינו מגדיר את מהותו של "תום הלב" הנדרש במסגרת סעיף 15, אולם מרכיב "תום .35
- 7 הלב", זוכה להתייחסות בסעיפים 16-17 לחוק (ראה: שנהר, עמ' 255). בסעיף 16 לחוק, אשר עניינו "נטל
- 8 ההוכחה", נקבע כדלקמן:
- 9 " (א) הוכיח הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום באחת הנסיבות האמורות בסעיף 15 ושהפרסום לא
- 10 חרג מתחום הסביר באותן נסיבות, חזקה עליו שעשה את הפרסום בתום לב.
- 11 (ב) חזקה על הנאשם או הנתבע שעשה את הפרסום שלא בתום לב אם נתקיים בפרסום אחת מאלה:
- 12 (1) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא האמין באמיתותו;
- 13 (2) הדבר שפורסם לא היה אמת והוא לא נקט לפני הפרסום אמצעים סבירים להיווכח אם אמת הוא
- 14 אם לא;
- 15 (3) הוא נתכוון על ידי הפרסום לפגוע במידה גדולה משהיתה סבירה להגנת הערכים המוגנים על-ידי
- 16 סעיף 15".
- 17
- 18 דרישת תום הלב, הקבועה בסעיף 15, הינה דרישה מצטברת לנסיבות הקבועות בכל אחת מן החלופות .36
- 19 המפורטות בסעיפי המשנה של סעיף זה. תוכנה המדויק של דרישת תום הלב אינו זהה ביחס לכל חלופה,
- 20 ופירושה נעשה בהתאם לאינטרסים שלשם הגנתם נוצרה כל חלופה וחלופה. נקודת המוצא היא, שחובת
- 21 תום הלב הקבועה בסעיף 15, כוללת יסודות סובייקטיביים ואובייקטיביים (ראה: דנ"א 2121/12 לעיל. ראה
- 22 גם: שנהר, עמ' 260).
- 23 תום הלב הנדרש בסעיף 15 הוא תום לב מהותי, והוראות סעיף 16 לחוק אינן מהוות הגדרה או מרכיב של
- 24 דרישת "תום הלב", אלא החזקות הקבועות בסעיף 16, קובעות כללים ראייתיים גרידא, ובין אם החזקות
- 25 מתקיימות ובין אם לאו, בית המשפט אינו פטור מלהתייחס לשאלה האם "תום הלב" המהותי, הנדרש
- 26 בסעיף 15, התקיים או לאו בפרסום (ראה: שנהר, עמ' 255).
- 27
- 28 בית המשפט רשאי ללמוד מהנסיבות המפורטות בסעיף 16(א) על קיומו של תום לב מהותי, ומהנסיבות .37
- 29 המפורטות בסעיף 16(ב) על העדרו. לפיכך, מידת הסבירות שבפרסום, מידת אמונתו של המפרסם באמיתות
- 30 הפרסום, מידת הזהירות של המפרסם בבודקו את אמיתות הטענות שבפרסום והכוונתו שהניעו אותו, כולן
- 31 רלבנטיות לבחינת תום לבו של המפרסם (ראה: שנהר, עמ' 260-261). הימנעות מנקיטת אמצעים סבירים
- 32 כדי להיווכח מראש אם הפרסום הוא אמיתי מהווה אינדיקציה לחוסר תום לבו של המפרסם, ואף עשויה
- 33 להקים את החזקה שעשה את הפרסום שלא בתום לב (שם, עמ' 263).
- 34
- 35 על תום לבו של המפרסם או על העדרו ניתן ללמוד גם מהפרסום עצמו. פרסום זהיר ומתון בלשונו, שאינו .38
- 36 פוגע בנפגע מעבר לסביר על פי מטרת ההגנה הספציפית שבמסגרתה הוא נדרש, ילמד על תום לבו של
- 37 המפרסם, ואף עשוי להקים לו את החזקה כי עשה את הפרסום בתום לב. ניסוח בוטה ומעליב בצורה בלתי
- 38 סבירה עשוי להעיד על העדר תום לבו של המפרסם, ואף לגרום לכך שלא תעמוד לו החזקה שעשה את
- 39 הפרסום בתום לב, אולם לעתים גם ביקורת חריפה ומכאיבה תיחשב כסבירה, ובמקרה אחד פסק בית-

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

- 1 המשפט העליון, כי לעג וסאטירה, אף אם הם חסרי טעם, אינם מעידים על חוסר תום לב (ראה: שנהר, עמ'
2 264).
- 3
4 טענת ההגנה שבסעיף 15(2) כוללת 4 מרכיבים מצטברים: ראשית – על המפרסם להראות שהייתה עליו
5 חובה לעשות פרסום; שנית – יש להצביע על כך שהחובה חלה בנוגע לכל מי שאליו הופנה הפרסום; שלישית –
6 יש להוכיח שהחובה אכן חייבה את הנתבע לפרסם את הפרסום המסוים המהווה את עילת ההליך ורביעית –
7 שהפרסום נעשה בתום לב (ראה: שנהר, עמ' 282).
- 8
9 בדנ"א 2121/12, פסק כב' השופט גרוניס, כי פרשנות לשון הסעיף מלמדת, לטעמו, שההגנה בנויה משלושה
10 רכיבים ששילובם מקים חובה לפרסם – היחסים שבין המפרסם לנמען הפרסום, תוכנו של הפרסום והנורמה
11 החוקית, החברתית או המוסרית המחייבת לפרסם דברים אלה. פרסום החורג מתפוצת הנמענים שכלפיהם
12 קמה החובה, לא יוכל לזכות להגנה לפי סעיף זה. באשר לתוכנו של הפרסום, רק מידע אשר לנמען עשוי
13 להיות עניין לקבלו יש בו להקים חובה להעביר לו את המידע, היינו לפרסם את הדברים.
- 14
15 ההגנה הקבועה בסעיף 15(3) מתחלקת ל-3 הגנות משנה, כאשר כל אחת משלושת הגנות המשנה הקבועות
16 בסעיף, חלה בהתקיים ארבעה תנאים מצטברים: ראשית – נתבע המבקש להינות מההגנה צריך להוכיח, כי
17 היה עניין אישי כשר כלשהו, אשר הגנתו הצדיקה את עשיית הפרסום; שנית – עליו להראות שתוכן הפרסום
18 שבמחלוקת נועד להגן על אותו עניין; שלישית – עליו להצביע על כך שהפרסום הופנה רק לאנשים מסוימים
19 שזהותם מתחייבת מהוראות הסעיף ולבסוף, עליו להוכיח כי הפרסום נעשה בתום לב (ראה: שנהר, עמ'
20 294).
- 21
22 באשר לסעיף 15(4) לחוק, הרי שתחולת סעיף זה על הפרסום, מותנית בראש ובראשונה בכך שהמדובר
23 בהבעת דעה (או סברה) ולא בקביעת עובדה. המבחן העיקרי הוא מבחן "הרושם הכללי שיוצר מירקם
24 הכתבה בעיני הקורא הסביר" או "האדם הרגיל...". (ראה: ע"א 323/98 אריאל שרון נ' עוזי בנימין ואח',
25 פ"ד נו(3) 245 (2002))
- 26
27 בנוגע לסעיף 15(10), הרי שתנאי מקדמי לתחולת סעיף זה הוא, שלפרסום שבמחלוקת קדם פרסום מסוים,
28 וכי אותו פרסום קודם אכן מהווה לשון הרע. ההגנה חלה רק על תגובה המהווה גינוי או הכחשה של אותה
29 לשון הרע. כן, תנאי הכרחי לתחולת הגנת סעיף זה הוא, שהגינני או ההכחשה יעשו ב"תום לב". יסוד תום
30 הלב, לא יתקיים כאשר המפרסם פגע בנפגע מעבר לנדרש לשם הגנת האינטרס הלגיטימי של המושמץ
הראשון (ראה: שנהר, עמ' 299-300).
- 31
32 **מן הכלל אל הפרט;**
33 לאחר ששמעתי את העדויות ועיינתי במכלול החומר המצוי בתיק, שוכנעתי כי הנתבעת לא חוסה תחת הגנת
34 תום לב, הואיל ולא עלה בידה להוכיח, כי ביצעה את הפרסומים בתום לב, ומשלא הוכיחה תנאי זה, הרי
35 שהלכה למעשה אין כל מקום לבחון, האם הפרסום נעשה באחת מהנסיבות המנויות בסעיפי המשנה של
36 סעיף 15, משום שהמדובר בשני תנאים מצטברים. יחד עם זאת, ולמעלה מהצורך, אתיחס גם לסעיפי
37 המשנה של סעיף 15 לחוק.

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

- 1 לא שוכנעתי כי עשיית הפרסומים נעשתה מתוך מניעים טהורים. בפרסום 2 כתבה הנתבעת, בין היתר, כי :
2 "להשבית את הזבל הזה פושע ואת השוטרים במשטרת עפולה בוז לכם מה קרה הדב השמן שימן לכם משהו
3 מתחת לשולחן גועל נפש מושחתים עוזרים לנוכל לרמות אנשים צעירים ותמימים..." , אלא שלשאלה האם
4 ידוע לה אם התובע נותן שוחד לשוטרים, השיבה : "לא, לא ידוע לי" (עמ' 14 לפרוטוקול, שורה 13). עלה
5 מעדותה של הנתבעת כי היא לא נקטה לפני הפרסומים כל אמצעי סביר כדי לבדוק את אמיתות הדברים,
6 והסתמכה בפרסומיה על מקור שהוא צד ג', ועל הסקת מסקנות אישיות שלה, השערות וכיוצ"ב.
- 7
8 למקרא חלק מפרסומי הנתבעת נראה אף, כי פרסומים אלו לא נכתבו כהבעת דיעה, אלא כעובדה : "שגזלת
9 כספי פיצויים מלקוחות אפילו לשכת עורכי דין נזפו בד" (פרסום 8), מועל בלקוחות (פרסום 17), נוכל
10 (פרסום 27) וכו', ללא הצגת בדל ראיה מצידה, כי בדקה את האמור לעיל בטרם העלתה את פרסומיה.
- 11
12 גם אם הנתבעת רצתה להביע בפרסומיה איזושהי דיעה או התרסה כנגד התנהלות התובע, הרי שיש בדבריה
13 משום פרסום שאינו פרסום זהיר ומתון בלשונו. היא התנסחה בצורה בוטה, מעליבה ומשמיצה כלפיו,
14 שאינה סבירה כלל וכלל, ומעידה על חוסר תום לבה בעת ביצוע הפרסום.
- 15
16 כאן המקום לציין, כי אין זה מענייננו אם התובע הגיש תביעות נוספות בגין לשון הרע, או אם הוגשו נגדו
17 תביעות בעילת לשון הרע, ובכלל זה אם עתר כנגד עיתון עובדה.
- 18
19 הנתבעת טוענת כי התובע עצמו איים עליה ועל בני משפחתה באמצעות פרסומים בוטים בפייסבוק, התנהל
20 בצורה בריונית, תוך שימוש בזהויות בדויות והסתרת זהותו האמיתית ככותב הדברים, פגע בפרטיותה
21 ובפרטיות בני משפחתה, ועוד כהנה וכהנה טענות, אשר יש בהן כביכול כדי להטיל צל כבד על מניעיו,
22 התנהלותו ועל דרכו של התובע ולהצביע על חוסר תום הלב המובהק בו נגועה תביעתו (ראה : סעיף 5
23 לתצהירה).
- 24 הנני דוחה טענות אלו, משלא הוכחו על ידי הנתבעת, כפי שיפורט להלן.
- 25
26 הנתבעת טענה שהתובע פרסם את תמונתה בפייסבוק, תחת הכותרת המאיימת "WANTED", ואשר לה
27 קונוטציות שליליות מובהקות, והכל בכדי למסור לה כתב תביעה במסירה אישית (ראה : סעיף 7.1 ונספח א'
28 בתצהירה). עוד טענה, כי התובע פתח עמוד פייסבוק תחת השם "העברייני הנמלט מרק אזולאיי", במטרה
29 להכפישו ולהלך עליו אימים. כן טענה כי התובע התחזה לאחיינה מרק ובדרך זו העלה תגובות לפרסומים
30 וגררה להתכתבות אישית, במטרה להוציא ממנה מידע ופרטים, ואף העלה פרסומים מאיימים נוספים כנגד
31 אחיינה תחת השם "שימי שלז". התובע הכחיש את הפרסום עם הכותרת "WANTED" (ראה : עמ' 4
32 לפרוטוקול, שורות 15-18, ועמ' 7 שורות 8-2). לדבריו ברגע שהוא מגיש תביעה נגד אדם, כשבכתב התביעה
33 ציין את שמו, מספר ת.ז. שלו וכתובתו, הוא לא צריך את הפרסום הזה. כן טען, כי פנה מספר פעמים
34 לפייסבוק בעניין אנשים שהתחזו אליו ופתחו חשבונות על שמו. לתצהירו צירף אסמכתאות בעניין.
- 35
36 הכחשת התובע כאמור לעיל, וטענותיו בדבר אנשים שהתחזו אליו, לא נסתרו על ידי הנתבעת, והגם אם
37 התובע לא ידע לומר מתי ביצע את הפניות לפייסבוק וכיוצ"ב, איני זוקפת עניין זה לחובתו, שכן הלה הוכיח
38 שפנה לפייסבוק, בעניין פתיחת חשבון על-ידי מתחזה, ובכלל זה העיד בנידון : "ברגע שראיתי פרסומים

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 15-09-7633 הירש נ' קטן אברהם

- 1 שנעשים לכאורה בשמי בפייסבוק ונכנסתי לפרופיל הזה וראיתי את השם שלי, עם תמונות שלי, יש בעמוד
2 אופציה לדווח על העמוד הזה לפייסבוק, הגלישה נעשית מתוך השם המשתמש האמיתי שלי, דיווחתי על
3 העמוד שמישהו מתחזה להיות אני ואלה התשובות של פייסבוק. אני לא זוכר את התאריכים...אני לא יכול
4 לדעת מי התחזה להיות אני" (עמ' 5 לפרוטוקול).
- 5 אומנם התובע אישר שיצא לו לנהל כמה אתרים, אך לטענתו לא התחזה לאחר, וביקש בעדותו לעשות .49
6 הבחנה בין דף פייסבוק לפרופיל פייסבוק, לו יש פרופיל פייסבוק הנקרא "דב הירש", ואשר בתוכו אפשר
7 לפתוח דפיי פייסבוק שעוסקים בנושא מסוים, כך שיש לו דף של משרדו ודף נוסף שעוסק בשיווק נדל"ן
8 (ראה גם: עמ' 8 לפרוטוקול, שורות 24-25). לדבריו, הוא לא כתב תחת השם "שימי שלז" ולא ניתן להיתקל
9 בו בפייסבוק בשמות משתמש שאינם תחת השם "דב הירש", ואין גם דפי פייסבוק שהוא או מי מטעמו
10 מפעילים תחת שם אחר. כשהופנה ל"ויקי עפולה", העיד שזה לא פייסבוק, אלא אתר אינטרנט, ובכלל זה
11 הכחיש שהפעיל משנת 2005 מספר אתרי אינטרנט שבהם פעל תחת מספר שמות שונים שאינם דב הירש,
12 הואיל ולדבריו באתרי אינטרנט יש שם לאתר אינטרנט. התובע בעדותו הפנה אף לאתרים שפתח (ראה: עמ'
13 10 לפרוטוקול, שורות 1-4), אלא שלטענתו באף אחד מהאתרים הללו וכיוצ"ב, לא עשה שימוש בשם "שימי
14 שליז". טענותיו אלו של התובע לא נסתרו על ידי הנתבעת.
- 15 יתרה מכך, התובע הכחיש כי ביצע את הפרסום, נספח ב' לכתב ההגנה (כותרת העמוד: "העברייך הנמלט -
16 מרק אזולאי..."), וטענת הגנה זו כלל לא הוכחה.
17
- 18 באחרית דבר אומר, כי בחקירת התובע הופנה הוא לנספח ו' לכתב ההגנה, אשר כותרתו "שקרנים בריבוע",
19 והתבקש לאשר שזה פרסום שהוא העלה, ותשובתו הייתה שהוא מניח שכן: "אני לא יכול לומר בוודאות אם
20 כן או לא" (עמ' 12 לפרוטוקול, שורה 20). לדבריו התכתובת בין מרק לדודתו פורסמה בפייסבוק, אך לא זכר
21 מי פרסם זאת (ראה: עמ' 12 לפרוטוקול, שורות 19-31).
22
- 23 איני מוצאת לנכון להתייחס לכתוב שם, משלא עלה בידי הנתבעת לסתור את טענת התובע, כי התכתובת בין
24 מרק לנתבעת, פורסמה בפייסבוק, ובכלל זה לא עלה בידי להוכיח כי התובע פרץ לאותה תכתובת אישית.
25 בנוגע לשימוש במילים "שקרנים בריבוע", לו סברה הנתבעת שיש טעם לפגם בפרסום זה, פתוחה הייתה
26 בפניה הדרך לפעול בדרכים המקובלות והלגיטימיות כנגד פרסום זה, אך אין בו בכדי להשמיט את הקרקע
27 מתחת לתביעת התובע, או להוכיח את הגנת תום הלב.
- 28 לגופן של ההגנות המנויות בסעיפי המשנה של סעיף 15, **הרי שבכל הנוגע להגנה המנויה בסעיף 15(2)**, לא
29 עלה בידי הנתבעת להוכיח, כי הייתה קיימת לה חובה חוקית, מוסרית או חברתית לפרסם את מה
30 שפרסמה, אך גם בהנחה שהייתה קיימת לנתבעת חובה כלשהי לעשות את אותם הפרסומים, בשל יחסיה עם
31 אחיינה וכיוצ"ב, לא עלה בידי להוכיח, כי אותה חובה חייבה אותה למסור את שפורסם לכולי עלמא
32 בפייסבוק. מה גם, שתוכן הפרסומים, בהם מכונה התובע עברייך, נוכל וכיוצ"ב, חורג מהנדרש לביצוע
33 החובה. אם לא די בכך, הרי שלא שוכנעתי, כי הנתבעת עשתה את הפרסום בתום לב.
34
- 35 **באשר להגנה המנויה בסעיף 15(3)**, הנתבעת אישרה כי לא היה כל קשר או היכרות בינה לבין התובע לפני
36 אותו פרסום, הרי שבכל אופן הגם אם היה קיים לה עניין אישי כשר, אשר הגנתו הצדיקה את עשיית
37

בית משפט שלום בנצרת

ת"א 15-09-7633 הירש נ' קטן אברהם

1 הפרסום, התנאי הנוסף הוא, שהפרסום לא יעבור את השיעור המספיק, מבחינה הגיונית, להגנת העניין
2 האישי הכשר, "מבחינת מהות הדברים שנתפרסמו". המבחן לקיומו של תנאי זה הוא מבחן הקשר ההגיוני,
3 הקובע כי ההגנה תחול רק אם לשון הרע שפורסמה רלבנטית להגנת העניין האישי הכשר (ראה: שנהר, עמ'
4 296).

5
6 לא מצאתי כל קשר הגיוני או מידתיות בין הפרסומים, לבן אותו עניין אישי, ככל שאכן היה עניין אישי
7 כאמור. בפרסומים לפיהם: "...מה קרה הדב השמן שימן לכם משהו מתחת לשולחן..." (פרסום 2), "ככול
8 שתגיב ככה תיחשף כמה שיותר... ושוב לכולם אל תפחדו צאו והגיבו שתפו מי הוא דב הירש לקוחות תמימים
9 ומיסכנים נותנים לו פרנסה והוא מועל אותם..." (פרסום 14), "חברים רק שתדעו מי שפורץ לפייסבוק
10 ומתחזה זו עבירה של 3 עד 5 שנים בכלא. זה מה שעשה בשבת האחרונה עו"ד***דב הירש***..." (פרסום
11 22), "נוכל מגעיל מקומך בכלא דב הירש ימים יגידו" (פרסום 27) "היזהרו מדב הירש עו"ד מהצפון שמוליך
12 שולל את לקוחותיו" (פרסום 29) לא מצאתי כל רלוונטיות לעניין אישי כשר של הנתבעת או של אחיינה, ככל
13 שהייתה מוכיחה עניין זה.

14 לא זו אף זו, גם אם הנתבעת בפרסומים האמורים, רצתה להגן על עניין אישי כשר, הרי שרכיב התום לב אינו
15 קיים במקרה דנא, משום שהפרסומים כוללים ביטויים עולבים יתר על המידה, שמלבד ביזוי והשפלה, אין
16 בהם ולו כלום.

17
18 **54. בכל הנוגע להגנה המנויה בסעיף 15(4), מעבר לכך, שלא שוכנעתי, כי התובע נושא תפקיד או עוסק בעיסוק**
19 **בעל חשיבות ציבורית, הרי שלא שוכנעתי שהפרסומים היוו הבעת דיעה. מעבר לכך, לא שוכנעתי כי הפרסום**
20 **של הנתבעת נעשה בתום לב או ממניעים טהורים, והנתבעת בדבריה חרגה מתחום הסביר בנסיבות העניין,**
21 **וגם אם רצתה להביע דיעה על התנהלות התובע, יש דרך להביעה, ולא בשפה משוללת כל רסן.**

22
23 **55. בכל הנוגע להגנה המנויה בסעיף 15(10), הרי שלא עלה בידי הנתבעת להוכיח, שלפרסום שבמחלוקת קדם**
24 **פרסום מצד התובע, אשר היווה לשון הרע. מעבר לכך, גם אם היה מוכח פרסום כזה, היה מקום לגנותו או**
25 **להכחישו בצורה שאינה משתלחת ופוגענית כלפי התובע. כינויי התובע, בכינויים האמורים לעיל, הינם בגדר**
26 **פגיעה בו מעבר לנדרש לשם הגנת האינטרס הלגיטימי, ככל שהיה קיים של הנתבעת.**

27
28 **56. באחרית דבר אומר, כי איני מוצאת לנכון לייחס כל משקל לשאלות מדוע בחר לתבוע דווקא את הנתבעת,**
29 **וכיצד הגיע אליה וקבל את פרטיה, ואילו פניות נעשו או לא נעשו מצדו כדי לאתר אנשים אחרים וכו'. כל**
30 **השאלות הללו אינן רלוונטיות לענייננו.**

31
32 **57. המסקנה מכל האמור לעיל היא כי הנתבעת לא חוסה גם תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15 לחוק.**

33
34 **הפיצוי:**

35 **58. התובע העמיד את תביעתו על-סך של 100,000 ₪ ללא הוכחת נזק, משום שלדבריו המדובר בפרסומים שנעשו**
36 **בכוונה תחילה לפגוע בו ובעיקר בפרנסתו.**

37
38 **59. בסעיף 7א לחוק, שעניינו "פיצוי ללא הוכחת נזק", נקבע, בין היתרכי:**

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 15-09-7633 הירש נ' קטן אברהם

- 1 "...(ב)במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, רשאי בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע
2 פיצוי שלא יעלה על 50,000 שקלים חדשים, ללא הוכחת נזק.
- 3 (ג)במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק זה, שבו הוכח כי לשון הרע פורסמה בכוונה לפגוע, רשאי
4 בית המשפט לחייב את הנתבע לשלם לנפגע, פיצוי שלא יעלה על כפל הסכום כאמור בסעיף קטן (ב),
5 ללא הוכחת נזק".
- 6
7 על מנת לפסוק פיצוי מעבר לסכום של 50,000 ₪ יש להוכיח כוונה לפגוע בתובע באמצעות הפרסומים
8 שפורסמו נגדו.
- 9
10 השיקולים שעל בית המשפט לשקול בבואו להכריע בשאלת גובה הפיצוי שיש לפסוק לתובע שלא ניזוק באופן .60
11 ממשי, ולא נגרם לו נזק ממון בהתאם לסעיף 7א(ב) הם בין היתר: מהות הפרסום, חומרת הפרסום, מספר
12 הפרסומים, אופי הפרסום אם זה בעיתון או בכתב עת, אם זה באתר אינטרנט, מעמדו של המפרסם ושל
13 הנפגע, והרקע שקדם לפרסום.
- 14
15 בסעיף 19 לחוק, אשר עניינו "הקלות", נקבע, כדלקמן:
16 "בבואו לגזור את הדין או לפסוק פיצויים רשאי בית המשפט להתחשב לטובת הנאשם או הנתבע גם באלה:
17 (1) לשון הרע לא היתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר, והוא נקב את המקור שעליו הסתמך;
18 (2) הוא היה משוכנע באמיתותה של לשון הרע;
19 (3) הוא לא נתכוון לנפגע;
20 (4) הוא התנצל בשל הפרסום, תיקן או הכחיש את הדבר המהווה לשון הרע או נקט צעדים להפסקת
21 מכירתו או הפצתו של עותק הפרסום המכיל את לשון הרע, ובלבד שההתנצלות, התיקון או ההכחשה
22 פורסמו במקום, במידה ובדרך שבהן פורסמה לשון הרע, ולא היו מסוייגים".
23
- 24 רשימת הנסיבות המקלות שבסעיף 19, אינה רשימה סגורה, שהרי הסעיף קובע, כי בית-המשפט רשאי
25 להתחשב "גם" בנסיבות המצויות בסעיף (ראה: שנהר, עמ' 371).
- 26
27 הפרסומים שפרסמה הנתבעת אודות התובע היו קשים מבחינת התוכן והמשמעות, מבחינת התיאורים .62
28 שבהם תואר התובע, מבחינת השפה אשר בה השתמשה כלפי התובע, ומבחינת המעשים המיוחסים לו,
29 דברים אשר יכולים גם לפגוע בעיסוק התובע, שעה שעסקינן בעו"ד.
30 יחד עם זאת, חרף הנטען על ידי התובע בסעיף 2 לכתב התביעה, כי הנתבעת פרסמה נגדו דברים אלו בכל
31 מקום אפשרי באינטרנט, בפייסבוק, בעל פה וכ"ו", הרי שעלה מעדותו שהיא פרסמה רק בפייסבוק, ולא בכל
32 מקום אחר, וגם לא הוכיח כי פרסמה בעל פה. דהיינו, היקף הפרסום, אינו רחב, כפי שניסה התובע לטעון
33 בכתב התביעה.
- 34 יתרה מכך, לא נעלם מעיני כי זמן הפרסום לא היה ארוך, וכי לא כל הפרסומים היו בגדר לשון הרע, כאמור
35 לעיל, וכי חלק מהפרסומים שצורפו לכתב התביעה הינם כפולים.
- 36
37 בשכלול כל הנתונים דלעיל, שוכנעתי כי יש בפיצוי בסכום של 15,000 ₪ כדי להוות פיצוי הולם וראוי .63
38 בנסיבות העניין.
39

בית משפט השלום בנצרת

ת"א 7633-09-15 הירש נ' קטן אברהם

1 לסיכום, אני מחייבת את הנתבעת לשלם לתובע סך של 15,000 ₪ בצירוף הוצאות משפט ושכ"ט עו"ד בסך
2 כולל של 6,000 ₪. הסכומים ישולמו תוך 30 ימים, אחרת יישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד ליום
3 התשלום בפועל.

4
5 ניתן היום, י"ב שבט תשע"ז, 08 פברואר 2017, בהעדר הצדדים.

רים נדאף, שופטת בכירה

6
7